

[Lilli Gyldenkilde]

ning, skal man lade fagforeningerne tage sig af den, er det klart, at vi synes, det er unødvendigt, at man indfører ny EDB-teknik. Lad dog anvisningen komme tilbage til de mennesker, der har forstand på det og overblik over det, fordi det er deres egne medlemmer. Det var det rimeligste at gøre, men det er ikke det, der ligger for, og derfor taler vi selvfølgelig imod det. Dette behøver jo ikke at betyde og skal ikke betyde, at arbejdsformidlingen totalt skal nedlægges. Der vil stadig væk være opgaver, som arbejdsformidlingen skal tage sig af, men at udstyre alle arbejdsformidlingskontorer med dette smukke system, for at man ikke skal sidde og kigge i et kartotek, er vistnok lidt utopisk, for det ville jo blive ganske mange penge, man skulle bruge til EDB, hvis samtlige arbejdsformidlingskontorer skulle udstyres med denne teknik. Så jeg er da glad for, at vi fik de bemærkninger med, at det i første omgang skulle ske i København. Men hvorom alting er, er vi altså modstandere af det. Lad os nu kigge nærmere på det i udvalget.

Jeg mener stadig væk, at der er tale om, at der helt klart ligger nogle besparelser, fordi man nu skal til at beregne på baggrund af 13 uger, hvor man hidtil har beregnet på baggrund af 4 uger, og det fremgår meget klart af bemærkningerne til lovforslaget, at der ikke er tale om nogen misforståelse.

Bolvig (RV).

Ministeren kunne ikke forstå, at jeg havde noget imod indførelsen af EDB-teknikken. Jeg tror nu nok, det var, fordi ministeren havde en utvivlsomt charmerende samtale med fru Lilli Gyldenkilde og derfor ikke hørte, hvad jeg sagde, så med formandens tilladelse vil jeg lige kort gentage det.

Der hersker ikke tvivl om, at vi takket være EDB i dag har langt bedre arbejdsmarkedsstatistik end tidligere. Det var positivt. Og at vi kan styrke såvel anvisning som tilsyn med arbejdsløshedskasserne ved at overgå til databehandling. Det var vist heller ikke særlig negativt. Den rette mand eller den rette kvinde til det rette job vil lettere kunne findes. Men jeg kan alligevel ikke lade være med principielt at give udtryk for ængstelse over, at vi i stadig stigende omfang katalogiseres og registreres. Hver gang vi accepterer et EDB-register på grund af de indlysende

fordele, som altid vil foreligge, gør vi menneskene lidt mere nøgne og lidt mere udsatte.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Der er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Om fondsanbringelse).

(Lovforslag nr. L 135. Fremsat 19/2 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Taanquist (S):

Lovforslaget opfylder de tilsagn, arbejdsministeren gav under anden behandling af loven om Lønmodtagernes Dyrtidsfond om begrænsninger i anbringelse af ATP-fondens midler i aktier. Herved bringes loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension også i overensstemmelse med nævnte lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Vi kan tilslutte os forslaget.

Brøndsted (V):

Ministeren skriver i sin fremsættelse, at nærværende lovforslag tager sigte på at opfylde det tilsagn, der er givet – jeg ved ikke hvor, af hvem, hvornår eller hvor mange – i december måned i forbindelse med behandlingen af lovgivningen om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og ATP-loven.

Hermed vil jeg kun antyde, at her ligger der altså et lovforslag, der bygger på nogle aftaler, der sikkert er gode nok og helt i orden, og der er da også visse positive tenden-

[Brøndsted]

ser i beslutningerne om anbringelse af midlerne fra såvel ATP-fonden som fra Lønmodtagernes Dyrtdsfond.

Fra venstres side vil vi da lytte til, hvad det er, man har lovet forskellige parter. Der er visse ting i ministerens udtalelse om, at det er på baggrund af nogle givne løfter, der vidner om, at det hjerte, han jo da har, og som sikkert er stort, ikke helt er med i denne sag, men dette må altså laves i redelighed i forhold til, hvad man har lovet nogle forhandlingspartnere. Venstre vil selvfølgelig lytte til og se at fornemme os frem til, hvad der egentlig ligger i sagen, men som sagt er der visse tendenser, vi synes er gode og rigtige.

Grethe Fenger Møller (KF):

Hvis man var meget positiv og meget naiv, når man læste arbejdsministerens forslag, kunne man tro, at der var tale om en begrænsning af adgangen til at anbringe midler, og derfor skulle man sige, at for et parti som det konservative folkeparti, der flere gange med held har givet udtryk for, at vi ikke ønsker at udvide adgangen til at anbringe midler inden for ATP i private selskaber, skulle det være i orden.

Men når man så ser på, hvad forslaget egentlig indeholder, er der jo ikke tale om en begrænsning, men om en betydelig udvidelse af de midler, der kan anbringes. Det vil sige, at der nu, ud over at der kan være tale om at anbringe egentlige ATP-midler, også kan være tale om at anbringe de særlige midler, der er henlagt til Lønmodtagernes Dyrtdsfond. Vi var imod denne udvidelse, og vi er principielt imod, at ATP kan få en meget betydelig indflydelse på privat drevne virksomheder. Vi har også fundet, at den ensidige sammen sætning, som Lønmodtagernes Dyrtdsfond har fået, yderligere gør disse ting betænkelige.

Regeringen fik i december måned et flertal for sin lovgivning, og dengang måtte vi fra konservativ side konstatere, at det ikke alene var statsministeren, men også andre politiske partier, der var med til at bryde de aftaler, der blev truffet i 1976 om, at der skulle være enighed mellem forligspartierne om anbringelse af de indefrosne dyrtdsportioner.

Nu har man givet tilsagn om og gennemført en lovgivning uden at tage hensyn til

vore ændringsforslag og uden at tage hensyn til de aftaler, som statsministeren i sin tid traf med det konservative folkeparti, og jeg skal derfor sige, at vi fra konservativ side ikke kan medvirke til gennemførelsen af dette forslag.

Lawaetz (FP):

Selv om arbejdsministeren ikke helt kunne acceptere den ros, hr. Glistrup kom med, finder jeg anledning til at fortsætte lidt i samme genre, for jeg er i og for sig også fuld af beundring for arbejdsministerens evne til sådan ligesom at pakke tingene godt ind. Dette lovforslag bygger på et lidt henkastet tilsagn i december måned om at ensrette de to love. Vi var imod det dengang, så det, der i virkeligheden er ved at ske, er, at arbejdsministeren her elegant forsøger ligesom ad bagdøren at få det ind. Nu strækker min politiske hukommelse sig længere og længere, jo længere jeg er herinde, og den går i hvert fald tilbage til foråret 1978, hvor akkurat det samme forslag om at hæve den totale investering i et selskab fra 15 til 20 pct. blev kraftigt debatteret. De såkaldt liberale partier gik imod undtagen de radikale – nu ved jeg ikke, om de kalder sig liberale – og så gik hr. Kurt Hansen fra venstresocialisterne imod med den typiske motivering, at naturligvis skulle de væmmelige kapitalistiske foretagender ikke have lønmodtagernes penge at arbejde med. Sådan var det i maj måned 1978.

Det, der sker nu, betyder jo nøjagtigt, at hvis arbejdsministeren får denne lille tilsyneladende helt uskyldige lov igennem, har han fået sin vilje, hvad han ikke kunne få i maj 1978. Nu står der bare uskyldigt »tilsammen«, men læser man det rigtigt, betyder det, at tilsammen kan de, men den ene kan også alene, investere 20 pct.

Jeg vil gerne sige, at fremskridtspartiet har ikke skiftet standpunkt, vi er stadig væk bange for store centraliserede fonds, som i givet fald kan komme til at styre et eller andet stort firma ved at eje 20 pct., så vi har ikke skiftet mening, hvad det angår.

Så er der en ting, jeg ikke kan lide, og det er, at der er en slags dobbeltmoral i dette lovforslag. For på den ene side siger man: vi vil gerne dirigere 20 pct. i et eller andet fantastisk godt firma, men samtidig tager man i og for sig afstand fra det, man strammer be-

[Lawaetz]

tingelserne og siger: vi vil ikke risikere de hidtidige 25 pct. i noget så dårligt som aktier; nej, her skal vi ned på 20 pct., idet man siger sådan ret enkelt og primitivt: vi stoler væsentlig mere på hr. Heinesens statsgældsbeviser og obligationer. Og for en sikkerheds skyld tilføjer man, at skal man endelig vove sig ind på aktier, skal de være børsnoterede. Hvad er det egentlig, man gør? Man tager afstand fra det fine udtryk »risikovillig kapital«; dér skal man bestemt ikke have noget klinket.

Lad så gå med det, for den første pligt må være at varetage lønmodtagernes interesser i denne sag, men så kunne man for så vidt lige så godt strege det hele og lade erhvervslivet sejle sin egen sø. Jeg kan bare ikke få det til at hænge sammen, hr. arbejdsminister. Man læser og hører jo dagligt om erhvervsvenlig politik. Hvorfor er det så sådan, når man kommer til at råde over nogle milliarder, at man ikke kan risikere at finansiere det elendige erhvervsliv? Det har jeg svært ved at forstå. Det er sådan en form for dobbeltmoral, som er pakket godt ind, men jeg vil betegne det som dobbeltmoral, og derfor kan fremskridtspartiet ikke støtte dette lovforslag.

Lilli Gyldenkilde (SF):

De ændringer, der er indeholdt i dette lovforslag, er, som flere har sagt, en følge af vedtagelsen af Lønmodtagernes Dyrtingsfond, som skete i december bl. a. med SFs stemmer. Jeg må ridse op, at det var SFs hovedopgave dengang at forhindre, at arbejdsgiverne repræsentanter kom med i administrationen af Lønmodtagernes Dyrtingsfond. Det kunne vi hindre ved at stemme for loven, og det gjorde vi.

De ting, der er indeholdt i denne lov, er hovedsagelig ting, der er indeholdt i en form for forlig med de radikale. Det skete angiveligt ud fra de radikales angst for, at Lønmodtagernes Dyrtingsfond skulle udvikle sig til en eller anden form for ØD. Vi deler ikke denne angst for fonde, men er i øvrigt enige i, at hverken ATP eller Lønmodtagernes Dyrtingsfond skal danne grundlag for noget, der hedder ØD.

De begrænsninger, dette lovforslag indeholder – for jeg mener, det er begrænsninger – er efter min mening udelukkende lavet for at forhindre denne fond i at få for stor be-

tydning på aktiemarkedet. I SF anser vi det imidlertid ikke for noget særligt onde, at en fond opkøber aktier. Dette skal være mine ord, og vi vil se nærmere på det i udvalget.

Bolvig (RV):

Ministeren opfylder med dette forslag de aftaler, der blev indgået med bl. a. det radikale venstre i december måned, og vi kan naturligvis kun være tilfredse med, at løfterne nu indfries.

Bollmann (CD):

Som det fremgår af lovforslaget, ligger der her en opfyldelse af det tilsagn, der blev givet i december 1979 under forhandlingerne om Lønmodtagernes Dyrtingsfond. Til bl. a. hr. Brøndsteds orientering kan jeg da oplyse, at CD var part i disse forhandlinger, og derfor vil vi da også takke ministeren for forslaget.

Jeg skal gerne indrømme, at vi måske hellere havde set en grænse på 28 pct., men vi må slå fast, at der sker en nedsættelse og altså en begrænsning af ATP-fondens indflydelse både på den enkelte virksomhed og på erhvervslivet i almindelighed. På denne baggrund kan jeg tilsige forslaget en velvillig udvalgsbehandling.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Da mit partis ordfører ikke er til stede, vil jeg godt kort meddele, at VS ikke kan støtte dette forslag. Vi betagter det som en lovgivning, der er en følge af den konfiskation af dyrtidsportionerne, regeringen har gennemført.

Flygaard (DR):

Retsforbundet kan af principielle grunde ikke støtte det foreliggende forslag, men må afvise det, alene af den grund at vi er modstandere af lovgiveri omkring arbejdsmarkedsforhold, og vi finder, at ATP burde være et rent arbejdsmarkedsanliggende. Da arbejdsmarkedets parter ikke er enige om en ændring som den nu af regeringen foreslåede, kan vi heller ikke være med til at velsigne dette. Dette var ordene.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg vil gerne til hr. Brøndsted sige – tak i øvrigt for de positive bemærkninger – at der

[Arbejdsministeren]

ligger altså ikke noget sorte hånds forlig eller skjulte aftaler bag dette forslag. Det er bare et helt almindeligt, traditionelt forlig, indgået i fuld offentlighed her i folketinget, hvad der også fremgår af betænkningen fra folketingsudvalget i forbindelse med behandlingen af forslaget om Lønmodtagernes Dyrtidsfond. I bemærkningerne til de ændringsforslag, jeg fremsatte den 17. december 1979, og som blev vedtaget af et bredt flertal her i tinget, siger jeg:

»Som resultat af forhandlingerne om lovforslaget foreslås det at begrænse dyrtidsfondens og Arbejdsmarkedets Tillægspensions samlede indflydelse i samme selskab til 20 pct. Det foreslås endvidere, at fonden på samme måde kun skal kunne anbringe 20 pct. af den samlede formue i aktier m.v. Der vil snarest blive fremsat forslag til ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension i overensstemmelse hermed.«

Det er det, der nu er sket. Jeg skal sige til fru Grethe Fenger Møller, at jeg håber, at vi til trods for fru Grethe Fenger Møllers modstand mod forslaget alligevel kan få gennemført dette meget rimelige og fornuftige forslag, og jeg kan kun gentage, at efter min opfattelse – og jeg deltog i de forhandlinger dengang – er der ikke tale om noget brud på nogen indgået aftale, men det har jeg tidligere haft lejlighed til indgående at redegøre for her i folketinget.

Til hr. Lawaetz vil jeg sige, at der ikke er tale om nogen dobbeltmoral i regeringens opfattelse i forbindelse med dette forslag. Vi er interesseret i et aktivt engagement fra store pensionsfondes side i køb af aktier, i anbringelse af risikovillig kapital i erhvervslivet. Når regeringen derfor foreslår overgrænsen for anbringelse af de samlede ATP-midler i aktier nedsat fra 25 pct. til 20 pct., ligger der heri en ren og skær indrømmelse til mennesker, der har et andet synspunkt end regeringen. Omvendt glæder regeringen sig over, at det lykkedes at få dyrtidsfonden gennemført med de muligheder, det giver for aktiv kapitalanbringelse, og vi glæder os over forslaget om at sætte grænsen op fra 15 til 20 pct. i den enkelte virksomhed, fordi vi er enige med ATPs administration i, at det giver en bedre placering af ATPs midler og en styrkelse af de gode virksomheder. I øvrigt ligger der den begrænsning, at det kun er børsnoterede selskaber, man kan investere i

fra ATPs side, det er jo også et af forslagene her.

Jeg skal sige til fru Lilli Gyldenkilde, jeg håber ikke, det chokerer fru Lilli Gyldenkilde, at socialistisk folkeparti også er et led i det forlig, der ligger bag dette forslag. Jeg mener, fru Lilli Gyldenkilde med sin socialistiske samvittighed i fuld behold kan stemme for dette forslag, idet det skal ses i sammenhæng med dyrtidsfondsforslaget, og at det alt andet lige giver en samlet positiv effekt ud fra vore fælles synspunkter.

Jeg skal takke hr. Bollmann for hans positive indstilling og kvittere for den negative indstilling fra VS' og retsforbundets side og til sidst udtrykke glæde over, at det må lykkes at få et bredt flertal bag dette forslag her i folketinget.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg må gøre opmærksom på, hr. arbejdsminister, at sagen lå, som jeg skitserede heroppe. Vores job var at hindre arbejdsgiverne i at komme i Lønmodtagernes Dyrtidsfond, og det gjorde vi. Så vidt jeg er orienteret, var der ikke direkte tale om noget forlig.

Må jeg i øvrigt sige, at det var der altså på et andet område – her tænker jeg selvfølgelig på skatteforliget, der blev indgået, hvor vi skulle lægge nogle ting frem omkring et nettoprincip eller et bruttoprincip, men det er jo helt væk, det forlig.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Forlig og forlig. Det er efterhånden et lidt misbrukt ord her i folketinget. Hvis fru Lilli Gyldenkilde bedre kan lide udtrykket aftale, vil jeg da gerne sige, at der foreligger en aftale mellem SF og socialdemokratiet og regeringen på dette punkt. Det var en helhed, og regeringen står selvfølgelig ved sine indgåede aftaler. Det gælder også på skatteområdet. Jeg tror, fru Lilli Gyldenkilde er orienteret om, at det ikke er regeringen, der er løbet fra nogen indgået aftale.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om fri adgang til deltidsbeskæftigelse.

[Af Brixtofte (V) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 40. Fremsat 25/1 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning om fri adgang til deltidsbeskæftigelse falder naturligt i to dele, idet den første del angår ansatte i den offentlige sektor, mens den anden del omfatter det private arbejdsmarked.

På finansministerens og indenrigsministerens vegne skal jeg derfor først redegøre for regeringens stilling til forslaget, for så vidt angår den offentlige sektor, og derefter på egne vegne, men selvfølgelig også på regeringens vegne, sige noget om det noget særprægede forslag vedrørende det private arbejdsmarked.

For så vidt angår den offentlige sektor har finansministeren oplyst, at virkningen for ansatte i staten af de nævnte cirkulærer om deltidsbeskæftigelse er vanskelig at bedømme, idet det er de enkelte styrelser, der selv træffer afgørelse om, hvorvidt anmodninger om nedsat tjenestetid kan imødekommes. Finansministeriet får kun kendskab til arbejdstidsnedsættelser for enkelte medarbejdere, hvis dette nødvendiggør oprettelse af nye stillinger, det vil sige, hvis der skal oprettes stillinger med en beskæftigelsesgrad på over 20 timer eller der er tale om tjenestemandstillinger.

I denne forbindelse skal bemærkes, at finansministeriet inden for bestående aktivitetsrammer altid stiller sig positivt over for forslag om oprettelse af nye stillinger, når

anmodninger herom er begrundet med, at medarbejdere er overgået til deltidsbeskæftigelse.

For den kommunale sektors vedkommende kan jeg oplyse, at indenrigsministeriet som nævnt i forslaget til folketingsbeslutning den 22. oktober 1976 udsendte en cirkulæreskrivelse til samtlige amtsråd og kommunalbestyrelser bl. a. vedrørende deltidsbeskæftigelse. I denne cirkulæreskrivelse blev der givet udtryk for regeringens ønske om, at amtsråd og kommunalbestyrelser, i det omfang mulighed herfor foreligger, søger gennemført foranstaltninger for at fremme adgangen til deltidsbeskæftigelse inden for den kommunale sektor.

Når det i bemærkningerne til beslutningsforslaget anføres, at dette ikke har ført til den frie adgang til deltidsbeskæftigelse, som forslagsstillerne ønsker gennemført, skal her til bemærkes, at det på en række områder inden for den kommunale forvaltning ikke vil være muligt – eller i hvert fald vil være meget uhensigtsmæssigt – at anvende deltidsbeskæftigede, og at det under alle omstændigheder i det enkelte tilfælde tilkommer amtsrådet eller kommunalbestyrelsen, som jo er ansvarlig for udførelsen af disse funktioner, at beslutte, hvilken form for arbejdskraft der bør anvendes. De mennesker, som ønsker centralisering på alle livets områder – sådan må man jo næsten forstå forslaget her – må i hvert fald tage i betragtning, at man derved fratager kommunalbestyrelser muligheder for i en række situationer at leve op til deres forpligtelser.

Jeg skal dernæst fremsætte bemærkninger til den sidste del af forslaget til folketingsbeslutning, hvorefter regeringen opfordres til at fremsætte lovforslag, der pålægger arbejdsmarkedets parter at respektere enhver aftale mellem den enkelte arbejdstager og den enkelte arbejdsgiver om deltidsbeskæftigelse. Venstre har to gange tidligere fremsat beslutningsforslag om øget adgang til deltidsbeskæftigelse, og jeg skal derfor tillade mig at henvise til daværende arbejdsminister Erling Jensens bemærkninger herom i forbindelse med førstebehandlingen af disse forslag henholdsvis i november 1976 og april 1977.

Jeg skal i den forbindelse særlig henvise til, at spørgsmålet om, hvorvidt der på det private arbejdsmarked skal være adgang til deltidsbeskæftigelse og i bekræftende fald i